

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa

Art. 1. W ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416, z późn. zm.¹⁾) w art. 3 po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

- „2a. Siły Zbrojne, realizując zadania konstytucyjne, w zakresie ochrony niepodległości państwa, niepodzielności jego terytorium oraz zapewnienia bezpieczeństwa i nienaruszalności jego granic, mają prawo stosowania środków przymusu bezpośredniego, użycia broni i innego uzbrojenia, z uwzględnieniem konieczności i celu wykonania tych zadań, w sposób adekwatny do zagrożenia oraz w granicach zasad określonych w wiążących Rzeczpospolitą Polską ratyfikowanych umowach międzynarodowych.
- 2b. Siły Zbrojne użyte w celu określonym w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa (Dz. U. Nr 162, poz. 1117, z późn. zm.²⁾) mają prawo stosowania środków przymusu bezpośredniego, użycia broni i innego uzbrojenia na warunkach określonych w tej ustawie, w granicach zasad określonych w wiążących Rzeczpospolitą Polską ratyfikowanych umowach międzynarodowych, a także z uwzględnieniem celu użycia Sił Zbrojnych poza granicami państwa.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa (Dz. U. Nr 162, poz. 1117, z późn. zm.²⁾) po art. 7 dodaje się art. 7a – 7c w brzmieniu:

„Art. 7a. Żołnierze pełniący służbę w jednostce wojskowej, o której mowa w art. 2 pkt 1, w czasie jej użycia poza granicami państwa mają prawo stosowania środków przymusu bezpośredniego, użycia broni i innego uzbrojenia w granicach zasad określonych w wiążących Rzeczpospolitą Polską ratyfikowanych umowach międzynarodowych, w sposób ustalony przez organ organizacji międzynarodowej, któremu jednostka została podporządkowana na czas operacji, z uwzględnieniem celu jej użycia poza granicami państwa oraz ograniczeń narodowych.

Art. 7b. 1. Żołnierze, o których mowa w art. 7a, niezależnie od warunków stosowania środków przymusu bezpośredniego, warunków użycia broni i innego uzbrojenia, wynikających z zasad określonych przez organ organizacji międzynarodowej lub z celu użycia jednostki wojskowej poza granicami państwa, z zastrzeżeniem art. 7c, mają prawo stosowania środków przymusu bezpośredniego, użycia broni i innego uzbrojenia:

- 1) w celu odparcia bezpośredniego i bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność osoby oraz w celu przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do takiego zamachu,
- 2) przeciwko osobie niepodporządkowującej się wezwaniu do natychmiastowego porzucenia broni lub innego niebezpiecznego narzędzia, którego użycie może zagrozić życiu, zdrowiu lub wolności osoby,

- 3) przeciwko osobie, która usiłuje bezprawnie, przemocą odebrać broń żołnierzowi lub innej osobie uprawnionej do posiadania broni,
- 4) w celu odparcia gwałtownego, bezpośredniego i bezprawnego zamachu na jednostkę wojskową narodową lub sojuszniczą,
- 5) w celu odparcia niebezpiecznego, bezpośredniego, gwałtownego zamachu na obiekty i urządzenia ważne dla Sił Zbrojnych,
- 6) w celu odparcia zamachu na mienie, stwarzającego jednocześnie bezpośrednie zagrożenie życia, zdrowia lub wolności osoby,
- 7) w bezpośrednim pościgu za osobą, wobec której stosowanie środków przymusu bezpośredniego, użycie broni i innego uzbrojenia było dopuszczalne w przypadkach określonych w pkt 1 – 5,
- 8) w celu ujęcia osoby, o której mowa w pkt 1 – 3 i 6, jeżeli schroniła się w miejscu trudno dostępnym, a z okoliczności towarzyszących wynika, że może użyć broni lub innego niebezpiecznego narzędzia, których użycie zagrozić może życiu, zdrowiu lub wolności osoby,
- 9) w celu ujęcia lub udaremnienia ucieczki osoby zatrzymanej, jeżeli:
 - a) istnieje uzasadnione podejrzenie, że osoba zatrzymana może użyć broni palnej, materiałów wybuchowych lub niebezpiecznego narzędzia,

b) zatrzymanie nastąpiło w związku z uzasadnionym podejrzeniem lub stwierdzeniem popełnienia czynów, o których mowa w pkt 1 – 7

– z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Broni palnej nie używa się w przypadku określonym w ust. 1 pkt 7 w stosunku do kobiet o widocznej ciąży, osób, których wygląd wskazuje na wiek do 13 lat, starców oraz osób o widocznym kalectwie, chyba że okoliczności wskazują na konieczność użycia broni w stosunku do tych osób.
 3. Żołnierze, o których mowa w art. 7a, mają prawo do wyprzedzającego stosowania środków przymusu bezpośredniego, użycia broni, innego uzbrojenia oraz wszelkich dozwolonych środków dla zapewnienia samoobrony, ochrony sprzętu i miejsca stacjonowania.
 4. W działaniach oddziałów i pododdziałów Sił Zbrojnych stosowanie środków przymusu bezpośredniego, użycie broni i innego uzbrojenia może nastąpić tylko na rozkaz dowódcy jako szczególny i ostateczny środek.
 5. Użycie broni i innego uzbrojenia powinno następować w sposób wyrządzający możliwie najmniejszą szkodę i nie narażać innych osób na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia. O ile sytuacja na to pozwala oraz nie wynika to wprost z celu realizacji zadania, użycie broni i innego uzbrojenia przeciwko osobie nie powinno zmierzać do pozbawienia jej życia.
- Art. 7c. Minister Obrony Narodowej ustala, dla każdej operacji zagranicznej z udziałem Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej:
- 1) ograniczenia narodowe w Polskich Kontyngentach Wojskowych dotyczące użycia jednostek wojskowych,

- 2) warunki i sposób stosowania środków przymusu bezpośredniego oraz użycia broni i innego uzbrojenia, w tym w sytuacjach, o których mowa w art. 7b ust. 3,
- 3) sposób, tryb dokumentowania oraz meldowania o zastosowaniu środków przymusu bezpośredniego oraz użycia broni i innego uzbrojenia, przypadki, w których ich zastosowanie lub użycie jest związane z ograniczeniem obowiązku meldowania bezpośrednim przełożonym, z zachowaniem zasady, że ograniczony obowiązek meldowania nie dotyczy sytuacji, w których nastąpiła śmierć osoby albo naruszenie czynności narządów ciała lub rozstrój zdrowia albo znaczna szkoda w mieniu
 - mając na uwadze wiążące Rzeczpospolitą Polską ratyfikowane umowy międzynarodowe, cel użycia Sił Zbrojnych poza granicami państwa, sytuację i warunki na terytorium, na którym jest prowadzona operacja zagraniczna, oraz niezbędne w tych warunkach prawo do samoobrony.”.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

- ¹) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 277, poz. 2742, z 2005 r. Nr 180, poz. 1496, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 107, poz. 732 i Nr 176, poz. 1242, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056, Nr 180, poz. 1109, Nr 206, poz. 1288, Nr 208, poz. 1308 i Nr 223, poz. 1458 oraz z 2009 r. Nr 22, poz. 120, Nr 97, poz. 801, Nr 161, poz. 1278, Nr 190, poz. 1474 i Nr 219, poz. 1706.
- ²) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 210, poz. 2135 oraz z 2009 r. Nr 79, poz. 669 i Nr 161, poz. 1278.

02_09zb